

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Q. 158. Quandonam peccetur graviter vel leviter non audiendo totam
Missam, sive omittendo partem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

Sacerdos.

Christus.

Benedicit oblationes.

Elevat hostiam consecratam.

Elevat sacrum calicem.

Prosequitur Canonem.

Dicit : *Nobis quoque peccatoribus.*Dicit : *Pater noster.*

Dividit hostiam.

Immittit particulam in calicem.

Dicit, *Agnus Dei.*

Prosequitur Orationes.

Sumit Christum.

Purificat calicem.

Iterum operit calicem.

Dicit, *Dñs vobiscum.*

Dicit ultimas Collectas.

Dicit ultimū *Dñs vobiscū*.

Benedicit populo.

Dicit, *Ite ; Evangelium S. Joannis.*

Clavis affigitur cruci.

Elevatur in cruce.

Profundit è vulneribus sanguinem.

Videt afflictam Matrem.

Orat pro genere humano.

Dicit 7. verba in cruce.

emittit spiritū è corpore.

Secundum animam descendit ad limbū.

Convertit multos adstantes.

Ex aperto Latere fundit sanguinem & aquam.

Deponitur in sepulchrū.

Ungitur à piis mulierib.

Resurgit cum corpore.

Apparet Matri & Discipulis.

Conversatur 40. diebus cum suis.

Ascendit in cælum.

Mittit Spiritum S.

Facit ab Apostolis circumferri Evangelium.

Piè auditur Missa , si hæc nudè considerentur, utilissimum autem erit, si breves affectus admisceantur , prout suggerent mysteria & propria cujusque devotio.

Q. 158. *Quandonam peccetur graviter vel leviter non audiendo integram Missam , sive omittendo partem. R. Distinguendum est inter partes Missæ, nam*

nam *pars essentialis*, in qua consistit Sacrificium, probabiliter est sola Consecratio: *pars substantialis* est oblatio & sumptio: *partes principales* sunt Canon, qui incipit statim post *Sanctus*, usque ad *Pater noster*, item *utraque oblatio*, Evangelium &c. *Partes non regulares* seu non ordinariæ sunt, *Gloria, Credo, plures Epistola, plures Collecta &c.*, hæ enim non sunt in omni Missa, sed tantum aliquando; *partes regulares* seu ordinariæ sunt, quæ communiter sunt in omni Missa. Hoc notato:

663 §. 1. Veniale saltem est quamcunque partem etiam parvam omittere absque rationabili causa, est communis cum *Gob. num. 132. Pasq. quæst. 1270. Mendo in Stat. D. 7. Q. I. N. 3.*, quia Ecclesia præcipit Missam, non tantum prout est Sacrificium, sed etiam prout est cerimonia sacra, sic autem complectitur omnes actiones sacras. Probabile tamen est Evangelium S. Joannis non esse partem Missæ, quia ante illud dicitur, *ite, missa est*, & datâ benedictione licentiatur populus.

664 §. 2. Qui omittit tertiam partem Missæ, peccat mortaliter secundum omnes: quod aliqui dicunt de omittente quartam partem: partes autem non regulares facilius omitti possunt, nec tam cito constituent unam tertiam vel quartam partem Missæ, uti constituerent principales etiam minores, quia partes non debent tantum considerari secundum diuturnitatem, sed maximè secundum dignitatem, uti habet communis.

665 §. 3. Quid vel quantum omitti debeat, ut censetur esse tertia vel quarta pars Missæ, variant Authores, secundum *Paxjord. & alios* sufficienter omittis ad mortale, si omittas ab initio ad Epistolam exclusivè. Secundum *Navar. Bonac. Tol. Turv. & alios* tum prius peccas mortaliter, si omittas ab initio

cum

cum Epistola, quamvis multæ & longæ essent Epistolæ, cum sint partes non regulares. Secundum *Sot. Suar. Henriq. Rodriq. Graff. Kôn. Dicast. & alios* tum prius peccas mortaliter, si omissas ab initio cum Evangelio: imò *Az. Suar. Rodriq. Castrop. Dicast. Tambur. & alii* apud *Pasq. Quæst. 1282.* excusant te à mortali, si statim post Evangelium veniens maneat usque ad finem ultimi Evangelii S. Joannis: Et licet simul omittatur *Credo*, adhuc dicunt non fore mortale *Henriq. Lug. Burgh. Cent. 2. Cas. 86. aliique* apud *Mendo n. 1.* quia, *Credo*, est pars non regularis, unde iidem cum *Lay. L. 4. T. 7. c. 4. n. 3. & Illsung T. 5. num. 160.* non damnant te mortalis, dummodo venias ante Offertorium, quia olim ibi incipiebat Missa teste *Isidoro*. Probabilius tamen & ad sensum vulgi magis accommodatum viderur esse, si dicamus Missam non audiri, si quis non veniat sub initium Evangelii, & permaneat usque ad finem, quis enim diceret, inquit *Mendo*, eum audivisse Missam in Dominica Palmarum, qui post Passionem pro Evangelio lectam veniret ad templum.

§. 4. Qui omittit sola illa, quæ sunt post Communionem Sacerdotis, non peccat mortaliter, *Suar. Fagund. Illsung* supra *aliique* communiter: item qui omittit omnia ante Epistolam & omnia post communionem Sacerdotis, etiam non peccat mortaliter secundum eosdem Authores & alios apud *Mendo* supra contra *Trull. Leand. Pasq. q. 1383;* qui autem omittit omnia ante Evangelium & omnia post Communionem, peccat mortaliter secundum *Suar. Côn. Castrop. Tann. Illsung & alios* contra *Baun. & Llamas* apud *Pasq.* supra, qui dicunt non peccari mortaliter, quia sunt partes ferè similes,

quæ non tam facile constituunt tertiam vel quartam partem Missæ.

667 §. 5. Qui solum Offertorium, sive ante Præfationem, sive post Consecrationem omittit secundum *Pasq. Q. 1275.* tantum venialiter peccat, qui autem omittit Consecrationem & Sumptionem, mortaliter peccat, quia essentia Sacrificii in alterutra harum actionum consistit, est communis cum *Gob. num. 132.* Communior quoque sententia est cum *Ledesm. Henriq. Regim. Bonac. Cuius March. Lug. Avers. Dicast. Dian. & aliis* esse mortale, si omittatur utraque Consecratio, imò *Pasq.* supra putat, si quis non adeset uni tantum Consecrationi, v. g. solius panis, fore mortale: idem plerique è supradictis cum *Bonac. Castrop. & Illung num. 100.* dicunt de eo, qui solam Communionem omittit, quia omitteret partem ratione dignitatis notabilem; è contra *G. Hurtad. & alii cum Burgh.* supra dicunt non peccari mortaliter, si tantum omittatur tota Consecratio, & in hanc sententiam inclinant *Suar. Fagund. Garz.* saltem quoad rudes, quam *Lug.* dicit probabilem: quod autem Communionem attinet, *Hurt. Cass. Pelliz. Leand. Laym. & Burgh.* supra dicunt non esse mortale illam solam omittit, quia quamvis sint partes valde dignæ, tamen sunt pars non magna: Sed quod ad utramque Consecrationem attinet, prior sententia videtur verior, & eam tenent plurimi cum *Pasq. Quæst. 1276.* & *Herinx de Pecc. D. 7. num. 48,* quia pars illa est dignissima, ergo meritò censetur notabilis: deinde Missa ab Ecclesia præcipitur principaliter, prout est Sacrificium, quo colitur Deus, sed si omittatur utraque Consecratio, longè probabilius est omitti rationem Sacrificii, ergo. Addunt *Hurtad. Leand. & Pasq. Quæst. 1284.* peccari mortaliter, si

si omittatur ab elevatione calicis usque ad *Pater noster*, quia est pars principalis, dignitate notabilis.

§. 6. Qui non potest interesse nec Consecrationi⁶⁶⁸ nec Sumptioni, eum non teneri ad alias partes, docent *Lug. Tamb. & alii* cum *Gobat* num. 140: sed probabilius videtur oppositum, quia potest audiri major pars *Misæ*, prout est cerimonia sacra, qualiter etiam præcipitur ab Ecclesia; unde à potiori is, qui venit ad ultimam *Misam* paulò ante Consecrationem, tenetur ad hanc & reliqua audienda, uti habet communior cum *Gob.* num. 139. & *Pasq.* q. 1292. contra *Molf. & J. Sanch*; si quis autem veniat post Consecrationem, eum non teneri ad reliqua, docet *Tamburin.* c. 2. §. 1. n. 6, quia deficit pars præcipua & essentialis; sed probabilius est oppositum, tum quia multi docent essentialiam *Sacrificii* consistere in Sumptione, tum præcipuè, quia audiri potest pars notabilis ceremoniæ sacræ ab Ecclesia præceptæ; & quamvis pro utraque sententia Authores multos adducat *Pasq.* supra, nunc tamen videtur tenendum cum illis, qui obligant, uti rectè *Illsung* num. 165, hoc enim videtur ob paritatem Præcepti & rationis colligi ex hac prop. 54. ab *Innocentio XI.* damnata: *Qui non potest recitare Matutinum & Laudes, potest autem reliquas Horas, ad nihil tenetur, quia major pars trahit ad se minorem.*

§. 7. Si Sacerdos concionem interponat, vel⁶⁶⁹ faciat *memento* unius semi-horæ, illo tempore abesse poteris, *Tambur.* num. 4. *Gobat* n. 149. Item *Gloria, Credo & Kyrie*, quæ canuntur à Musicis; item alia, quæ hi interponunt, non sunt pars *Misæ*, hinc omitti possunt sinè peccato, dummodo assistatur ad *Kyrie, Gloria & Credo*, quæ recitat Sacerdos, *Pasq.* Quæst. 1287.